

REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev și Nicolae Gordilă,
cu participarea:

procurorului – Sergiu Crijanovschi,

avocatului – Andrei Micu,

inculpatului – Budu Gheorghe,

a judecat recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai în cauza penală privindu-l pe

***Budu Gheorghe Vasile**, născut la 25 februarie 1986, originar din or. Călărași, domiciliat în or. Chișinău, str. N. Zelinski 28/5, ap. 8;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 30 iunie 2011 până la 05 mai 2011;*
- *în instanța de apel din 03 septembrie 2012 până la 21 noiembrie 2012;*
- *în instanța de recurs din 22 februarie 2013 până la 09 aprilie 2013.*

Procedura de citare a fost executată.

Procurorul a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul Andrei Micu și inculpatul Budu Gheorghe s-au pronunțat pentru respingerea recursului.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 mai 2012, Budu Gheorghe a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite lui Budu Gheorghe i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, s-a constatat, că Budu Gheorghe la 23 ianuarie 2011, aflîndu-se în ap. 8 din str. N. Zelinski 28/5, mun. Chișinău și ulterior în ograda aceluiași bloc locativ, urmărind scopul vătămării integrității corporale, în cadrul unui conflict iscat spontan cu Cogîlnicean Victor, intenționat i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și mîinilor, ca rezultat, conform rapoartelor de

expertiză medico-legală nr. 344/D din 25 februarie 2011 și 572/D din 07 aprilie 2011 cauzându-i vătămări corporale medii, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată.

În drept, acțiunile lui Budu Gheorghe au fost încadrate în prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către partea vătămată Cogîlnicean Victor și de către avocatul Pavel Struna în interesele inculpatului Budu Gheorghe.

3.1. Partea vătămată Cogîlnicean Victor în apelul declarat a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile înaintate și încasarea sumei solicitate, invocând că instanța urma să se expună asupra fiecărui capăt de cerință civilă înaintată, deoarece partea vătămată consideră că s-a expus foarte clar pe marginea tuturor solicitărilor înaintate în acțiunea civilă, probînd-o prin înscrisuri și bonuri de plată.

3.2. Avocatul Struna Pavel în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, cu achitarea lui Budu Gheorghe, invocînd că vinovăția și intenția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită și în susținerea acestor acuzații nu există careva probe la materialele cauzei, care ar putea servi ca probă pertinente, concludente și utile pentru soluționarea cauzei date și învinuirea lui Budu Gheorghe de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, deoarece nici unul din martori nu a declarat, că ar fi văzut cum inculpatul l-ar fi bătut pe Cogîlnicean Victor cu mîinile și picioarele.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 au fost admise apelurile părții vătămate Cogîlnicean Victor și avocatului Struna Pavel în interesele inculpatului Budu Gheorghe, casată sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 mai 2012 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală a fost încetat procesul penal în privința lui Budu Gheorghe din motivul împăcării părților.

4.1. Instanța de apel și-a motivat soluția statuînd, că în cazul dat nu există impedimente de încetare a procesului, fiindcă datele despre identitatea inculpatului și circumstanțele cauzei permit acest act procedural, deoarece acordul de împăcare între inculpat și partea vătămată a avut loc în condițiile de a-și putea exprima liber voința de împăcare, fiindu-le explicate consecințele împăcării.

5. Hotărîrea nominalizată este atacată, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 16) Cod de procedură penală, cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocînd că:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, apelul a fost introdus tardiv și că norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare;

- împăcarea, în timpul judecării cauzei, poate avea loc numai pînă la momentul cînd instanța de judecată se înlătură pentru deliberare și adoptarea sentinței. Dacă pînă la acest moment împăcarea nu a avut loc, ea nu mai poate fi admisă la următoarele etape, prevăzute de căile de atac, deoarece în cadrul acestora se verifică temeinicia și legalitatea soluțiilor adoptate;

- cererea de împăcare a fost înaintată în ședința instanței de apel din 21.11.2012, adică după retragerea completului de judecată pentru deliberare din prima instanță;

- instanța greșit a examinat și admis apelurile apărătorului inculpatului și părții vătămate, deoarece acestea au fost introduse tardiv;

- la 18.05.2012 inculpatul Budu Gheorghe a înaintat o cerere prin care a solicitat permisiunea de a face copii a materialelor cauzei penale, cerere ce a fost admisă în aceeași zi, fapt confirmat și de inculpat în instanța de apel, care a explicat că copii din cauza penală a făcut în ziua cînd a înaintat cererea, iar apelul asupra sentinței contestate este depus de către apărătorul inculpatului care nu a participat la judecarea cauzei în instanța de fond la 05.06.2012, adică după 18 zile din momentul cînd inculpatul a făcut cunoștință cu materialele dosarului penal.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

6.1. Colegiul lărgit consideră apelul apărării declarat în termen, deoarece potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile *nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul*, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, reieșind din această prevedere legală, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul și nici ziua în care acesta se împlinește, de aceea în speța dată, termenul limită de declarare a apelului pentru inculpat era data de 05.06.2012, ziua de marți, deoarece ziua a 15-a a fost sîmbătă, care nu se ia în calcul, precum nici duminică, deoarece sunt zile de odihnă, iar luni tot nu se ia în calcul, fiindcă este ziua în care se împlinește termenul, astfel marți – 05.06.2012 este ultima zi de atac în speța dată.

6.2. Colegiul apreciază concluzia primei instanțe ca fiind una legală și întemeiată, deoarece prima instanță examinînd cauza sub toate aspectele complet și obiectiv și făcînd o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală just a încadrat acțiunile lui Budu Gheorghe în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

La stabilirea pedepsei inculpatului Budu Gheorghe, prima instanță ținând cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal corect a aplicat acestuia o pedeapsa penală în limitele prevăzute de lege, cu suspendarea condiționată a pedepsei, conform art. 90 Cod penal.

Prin urmare, prima instanță a pronunțat o sentință legală, întemeiată și motivată, în care se cuprind temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea soluției respective.

Totodată, soluția instanței de apel prin care a fost admis apelul avocatului Struna Pavel în interesele inculpatului Budu Gheorghe și a părții vătămate Cogîlnicean Victor, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre de încetare a procesului penal din motivul împăcării părților în conformitate cu art. 109 Cod penal, Colegiul lărgit o consideră greșită și nemotivată sub toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei, invocînd următoarele motive.

Conform art.109 alin.(1) Cod penal împăcarea este actul de înlăturare a urmăririi penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele 3-6 din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Alin. (2) art. 109 Cod penal prevede că împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Infracțiunea comisă de inculpat, potrivit art.16 Cod penal, se consideră mai puțin gravă și eventual împăcarea ar putea avea loc, însă numai în cazul cînd se respectă toate prevederile legale.

Încetarea procesului penal în cazul infracțiunilor pentru care împăcarea părților înlătură răspunderea penală poate fi dispusă de instanță numai atunci cînd aceasta constată nemijlocit acordul de voință al inculpatului și al persoanei vătămate de a se împăca total, necondiționat și definitiv, exprimat în ședința de judecată de aceste părți personal.

Din sensul art.109 Cod penal se deduc două faze ale procesului penal:

- urmărirea penală, care decurge de la pornirea urmăririi penale și se încheie cu semnarea rechizitoriului de către procuror;

- faza judecării cauzei penale de către prima instanță, care la rîndul său se împarte în ședință preliminară, în partea pregătitoare (secțiunea întâi), cercetarea judecătorească, (secțiunea a doua), dezbaterile judiciare (secțiunea a treia), și se încheie cu deliberarea și adoptarea sentinței (secțiunea a patra).

Prin urmare, conform art. 109 alin. (2) Cod penal împăcarea, în timpul judecării cauzei, poate avea loc numai pînă la momentul cînd instanța de judecată se înlătură pentru deliberare și adoptarea sentinței. Dacă pînă la acest moment împăcarea nu a avut loc ea nu mai poate fi admisă la următoarele etape, prevăzute de căile de atac, deoarece în cadrul acestora se verifică temeinicia și legalitatea soluțiilor deja adoptate.

Conform materialelor dosarului, în timpul judecării cauzei în prima instanță, cereri de împăcare din partea inculpatului ori a părții vătămate, nu au fost depuse și asupra acestei situații instanța de fond nu s-a pronunțat cu o careva concluzie din lipsă de teme.

Cererea de împăcare (vol. II, f.d. 47) a fost întocmită la 16 noiembrie 2012, la etapa examinării apelurilor, adică după retragerea completului de judecată a primei instanțe pentru deliberare, ceea ce contravine prevederilor art. 109 alin. (2) Cod penal.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră, că recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea în totul a sentinței primei instanțe, deoarece apelurile au fost greșit admise.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 în privința lui **Budu Gheorghe Vasile** și menține în totul sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 mai 2012 în privința lui **Budu Gheorghe Vasile**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică la 30 aprilie 2013, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă